

Kærlighed til et afrikansk folk

(foto: Louise S. Trærup, Refleksdesign)

- anmeldelse af bogen *Nær ved høvdingen – erindringer fra min afrikanske landsby* af Else Trærup
- udgivet på forlaget Brænderiet 2018
- 119 tæt illustrerede sider
- 249,50 kr. hos boghandleren samt på estraerup@gmail.com
- anmeldt af Kristian Katholm Olsen, cand. mag i litteraturhistorie og samfundsfag
- noter af Jørgen Olsen.

Else Trærup har forfattet en interessant og oplysende bog om Burkina Faso, hvor hun de seneste 14 år har drevet en association (forening). Det er inspirerende læsning og et vigtigt perspektiv, der understreger en nuanceret tilgang til problemstillinger i udviklingssammenhænge frem for enkle løsninger.

¹ Læs anmelderens artikel om turen til Burkina Faso hen over jul og nytår 2010-11 <http://gtu.dk/PK106-11-12-13-14-15-16.pdf>

Som jeg går ud fra, at det forholder sig for de fleste andre danskere, er mit kendskab til landet Burkina Faso yderst begrænset. Jeg har besøgt det sammen med min familie for otte år siden, altså før Udenrigsministeriet begyndte at fraråde unødvendige rejser til landet.¹ Her besøgte vi blandt andre repræsentanter for Genvej til Udviklings modernetværk, Emmaus, som min far havde fået lavet en aftale med. Turen varede i 10 dage, og den gav mig indtryk af et land, der er præget af ekstrem fattigdom og dårlig infrastruktur, men også med en meget venlig og imødekommende befolkning.

Efter denne rejse sad jeg stadig tilbage med stor uvidenhed om landet. Jeg er blevet meget klogere ved at læse Else Trærups bog, som giver et nuanceret indblik i hendes engagement i associationen Kologh Naba ("*Nær ved høvdingen*" på dansk) samtidig med, at der er fokus på Burkina Faso og landets udvikling i de senere år. Disse to centrale forhold flettes elegant sammen i bogen, så man sidder tilbage med et godt helhedsbillede.

Bogen er på 119 sider og er ikke svær at læse med et flot galleri af billeder taget primært i det område, hvor Else Trærup har haft sit virke. Kologh Naba-associationen er Trærup en af de vigtigste drivkræfter bag, og bogen kommer godt omkring projektet med beskrivelser af det arbejde, der laves der, bl.a. vævning, syning, murerarbejde og restaurantdrift.² Dette har aktiveret mange lokale burkinere både af det ene og det andet køn i et land, der generelt er præget af massiv arbejdsløshed.

² Genvej til Udvikling forhandler sæbe og forklæder samt en gang imellem også grydelapper og viskestykker fra Kologh Naba, jf. http://gtu.dk/blandede_u-landhandel_2018.pdf

Tidspunktet for bogens tilvejebringelse har været helt logisk, da Else Trærup har nået en alder, hvor hun har fået andre prioriteringer i livet og derfor har taget den beslutning at sende lederskabet af Kologh Naba videre. Dermed har vi også at gøre med en erindringsbog, idet Trærup fokuserer på sin tid i Burkina Faso og især tiden som leder af Kologh Naba. Her er sammenhængen bl.a. den politiske situation, hvor der er sket store omvæltninger fra tiden med Blaise Compaoré som diktatorisk leder, til efter hans tvungne flugt i 2014, hvorefter forskellige terrorgrupper har skabt yderligere destabilisering. Dette har selvfølgelig påvirket associationen og også Trærups engagement i den.

Kologh Nabas logo

(foto: Nomwindé Vivien Sawadogo)

Else Trærup fortæller om logoet: Det er skåret ud af en gammel mand, der engang boede i en landsby. Præsident Sankara (1983-87) kom forbi og så hvor dygtig manden var. Han sørgede så for, at han kom med til Ouagadougou, og siden da har han boet i hovedstaden og lavet træskærerarbejde. Han har brugt noget, der ligner en lommekniv til at lave skulpturen, der er skåret ud af en tyk gren, som vi var nødt til at skære af vores store træ, fordi en meget stor fuglekoloni havde slået sig ned der. Logoet bruger vi på alle vore ting, og det betyder, at den store hjælper den lille. Det var ret fantastisk at følge arbejdet, der tog en måneds tid.

Else Trærup kommer ind på en masse positive initiativer, der er sket i Kologh Naba-associationens levetid, men hun er ikke bleg for at beskrive flere af de problemer, der har været undervejs, som ofte har haft deres baggrunde i kulturelle forhold hos befolkningen.

Trærup får ærligt udfoldet sine personlige holdninger til udviklingsproblemstillinger på en meget grundig og nuanceret måde, og dermed bliver bogen også et kvalificeret indspark i udviklingsdebatten.

Det er en kilde til en smule irritation, at bogen godt kunne have brugt en eller flere omgange af korrekturlæsning, hvor der særligt kunne være kommet fokus på kommateringen, som er mangelfuld. Derudover springer bogen en del frem og tilbage i tid. En fast kronologi eller anden form for ordnet struktur er næsten altid vigtigt for, at man som læser har et godt overblik, og selv om denne bog stort set forløber kronologisk, forvirrer det mig med de spring i tid, der ofte er. Ovenstående hører dog til småtingsafdelingen, og det interessante indhold i bogen kompenserer så rigeligt for disse aspekter.

Bogen kan varmt anbefales til enhver, der gerne vil have udvidet sin horisont og blive klogere på et land, som ligger fjernt fra Danmark på en lang række parametre og fungerer som nævnt også som et godt indspark i den udviklingspolitiske diskussion. Ser man på bogen adskilt fra disse to aspekter, kan den også nydes til fulde på baggrund af det forhold, at man får et nært indblik i den forskel, Else Trærup har gjort for mange mennesker. Det er inspirerende læsning, og Trærup er en rigtig ildsjæl, der sætter barren højt for, hvad det vil sige at vie sig selv til en sag med stor dedikation.